

PENSUMLISTER

Høsten 2006

Frie emner

Årsstudium i histore

BA-studiet

HISTORIE

MA-studiet

HISTORIE

Revidert 1.06.2006

INSTITUTT FOR HISTORIE OG KLASSISKE FAG
DET HISTORISK-FILOSOFISK FAKULTET
NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
DRAGVOLL
N-7491 TRONDHEIM
TRYKT JUNI 2006

Pensumlister for BA og MA i Historie, frie emner og ett års studium

Emnene HIST1100, HIST1200 og HIST1505 er obligatoriske emner for de som ønsker å ta BA-graden eller et årsstudium i historie. Samtidig er de frittstående emner som kan inngå i andre utdanninger.

HIST21xx til og med AFR28xx kan enten brukes til påbyggingsemner til BA-graden i historie eller som frittstående emner uten å inngå i en historiefaglig utdanning, og uten å kreve avlagt eksamen i basisemnene i historie på forhånd. Alle 15 eller 7,5 studiepoengsemnene er likevel utformet med tanke på at de skal kunne gi faglig progresjon i forhold til basisemnene, og forberede studentene på å gå videre til mastergrad. Både pensum, undervisning og eksamen vil bli lagt opp med disse to målene for øye. Det innebærer at studenter som ikke har basisemnene i historie, selv har ansvar for å skaffe seg nødvendig faglig grunnlag for de aktuelle påbyggingsemnene.

Mastergradsemenene, unntatt HIST3125, er åpne for alle som har en BA-grad, ikke nødvendigvis i historie.

NB: Alle emnekoder som slutter på **0 er 15** studiepoengsemne, de som slutter på **5 er 7,5** studiepoengsemne.

All litteratur kan kjøpes hos Tapir, også alle kompendier.

INNHold:	side
HFEL0007: Annerledeslandet	3
ANT1104: Antikkens filosofi og religion	4
HIST1250: Moderne historie	5
HIST1505: Innføring i historisk teori og metode	6
HIST2115: Røtter til vår sivilisasjon	7
HIST2145: Krigere, kloster og katapulter	8
HIST2410: Økonomisk historie: Globaliseringens politiske økonomi	9
HIST2515: Innføring i teknologihistorie	10
HIST2605: Norsk nasjonsbygging i internasjonal kontekst	11
AFR2850: Afrikansk historie	12
HIST3105: Innføring i historisk forskning	13
HIST3115: Historiefagets teori og metode	14
HIST3265: Det norske monarkiet ca 1250-1380 i nordisk og europeisk perspektiv	15
HIST3275: Eineveldet og opplysning - norsk historie på 1700-talet i europeisk perspektiv	17
HIST3295: Internasjonal økonomisk samtidshistorie	18
HIST3335: Emner fra Afrikas kolonihistorie	19

HFEL0007: Annerledeslandet

Emneansvarlig: Espen Andresen

I offentlig debatt møter ein ofte forestillinga om at Norge er "annleislandet" som skil seg vesentleg fra det som elles er vanleg i var del av verda. Dette emnet ønskjer å utfordre denne forestillinga. Det skjer gjennom ein gjennomgang av grunnleggjande drag i norsk historie ut fra to sentrale spørsmål: Er norsk utvikling spesiell eller berre ein variant av ei allmenn utvikling? I kor stor grad har norsk utvikling vorte overbestemt av internasjonale utviklingsdrag? Mellom dei tema som blir drøfta i dette perspektivet er statsdanninga og trusskiftet for tusen år sidan, framveksten av nye næringar fra slutten av 1500-talet, modernisering og industrialisering etter 1850 og Norges forhold til stormakter og internasjonale organisasjonar etter 1940.

Grunnbøker

Rolf Danielsen, Ståle Dyrvik, Tore Grønlie, Knut Helle, Edgar Hovland: *Grunntrekk i norsk historie*, Universitetsforlaget 1991

Harald Gustafsson: *Nordens historia - en europeisk region under 1200 år*. Studentlitteratur, Lund 1997, kap 1, 2, 6, 7, 9, 10.

Bokkapittel og artiklar (i kompendium)

antall sider

Edgeir Benum: <i>Nasjonalstaten mellom provinsen og den store verden. Overflod og fremtidsfrykt</i> . Aschehougs norgeshistorie bd. 12, 1998: 198-213	16
Trond Bergh, Tore Hanisch, Even Lange, Helge Pharo: <i>Utviklingsperspektivet/ teorier og erfaringer Norge fra U-land til I-land</i> , Gyldendal 1983: 7-25 og 220-235	45
Hans Magnus Enzensberger: <i>Norsk utakt. Akk Europa</i> , Univ.forlaget 1987: 171-224	54
Trond Berg Eriksen og Øystein Sørensen: <i>Tusen års tankeliv</i> . Norsk idehistorie bd. 6, Aschehoug 2003: 482-489	8
Berge Furre: <i>Den sosialdemokratiske orden- Vårt hundreår</i> , Samlaget 1991: 248-253	6
Berge Furre: <i>Hans Nielsen Hauge – kva slags opprør? Sant og visst</i> . Sam. 1997: 192-203	12
Fritz Hodne og Ola Honningdal Grytten: <i>Økonomisk vekst i Norge i det tyvende århundre. Norsk økonomi i det 20. Århundre</i> , Fagbokforlaget 2002: 13-24	12
Andreas Hompland: <i>Annerledeslandet</i> . Norsk idehistorie bd. 6, Aschehoug 2003: 435-481	47
Knut Kjeldstadli: <i>1100 års norsk innvandring</i> . Norsk innvandringshistorie bd 3, Pax 2003: 391-408	18
Moltke Moe og Johan Ernst Sars: <i>Norsk folkekarakter</i> (1914)	
Jan-Erik Ebbestad Hansen (red): <i>Norsk tro og tanke 2</i> , Tano 1998: 763-771	9
Anne Lise Seip: <i>På jakt etter "folkeaaanden" Nasjonen bygges</i> . Aschehougs norgeshistorie bd. 8, 1997: 24-37	14
Magne Skodvin: <i>Korleis kom Noreg med i krigen? (Utdrag av "hundreogfemti års historie") Dette er Norge 1814-1964</i> bd. 3, Gyldendal 1963: 494-501	8
Kjell Skjelsbæk (m.fl): <i>Dette som er Norge / En norsk ideologi? Vår plass i verden</i> . Det moderne Norge bd. 7, Gyldendal 1984 kap. 1 og 8	
Sverre Steen: <i>Kulturarv</i> . Norsk kulturhistorie bd. 5, Cappelen 1942 : 420-438	19
Rolf Tamnes: <i>Det nasjonale i det internasjonale. Oljealder</i> . Norsk utenrikspolitikk historie bd. 6: 467-471	5

ANT1104: Antikkens filosofi og religion

Emneansvarlig: Bjørn Kristian Indergaard

Emnet er en innføring i gresk-romersk filosofi og religion, formidlet gjennom studiet av primærkilder i oversettelse og satt i perspektiv ved hjelp av sekundærlitteratur.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium

Pensum

1. Filosofi og idehistorie

Frederick Coplestone, S. J., *A History of Philosophy*, vol I, Greece and Rome, ny utg. New York 1993.

Antikke tekster i oversettelse:

Utvalg (i samråd med faglærer) fra Platon, Aristoteles, Cicero og Seneca.

2. Religion og mytologi

Burkert, W., *Greek Religion, Archaic and Classical*. Harvard University Press 1985.

Ogilvie, R. M., *The Romans and their Gods in the Age of Augustus*, London 1969

Antikke tekster i oversettelse:

* Hesiod, *Theogonien* (overs. av L. Andersen, København 1977.)

Av de homeriske hymner:

**Hymnen til Demeter* (overs. av H. H. Evelyn-White, London 1977)(Loeb).

Beard, M., North, J., Price, S., *Religions of Rome, II Sourcebook*, Cambridge 1998.

Leksika og mytologiske håndbøker, f.eks.:

Vandvik, Eirik, *Blant gudar på Olymp*, Oslo 1963.

Hjortsø, Leo, *Græske guder og helte*, København 1984.

Hjortsø, Leo, *Romerske guder og helte*, København 1988.

HIST1100: Oversikt over eldre historie fram til 1750

Emneansvarlig: Jan Frode Hatlen

Emnet gir en grunnleggende innføring i utviklingslinjer og sentrale historiske problemer fra antikken fram mot den franske revolusjonen. Norsk og europeisk historie blir sett i sammenheng innenfor et bredt samfunnshistorisk perspektiv.

Emnet er en obligatorisk del av bachelorutdanningen i historie, samt i bachelorprogrammene i samfunnskunnskap og kulturminneforvaltning.

Pensum	antall sider
Qviller, Bjørn: <i>Romersk politisk kultur og sosiologisk historie</i> , Oslo 1999: 9-232	224
Bagge, Sverre: <i>Europa tar form</i> . Cappelen 1986	ca 300
Imsen, Steinar: <i>Europa 1300-1550</i> . Universitetsforlaget 2000	ca 200
Palmer, Colton & Kramer: <i>A History of the Modern World</i> , 9 th ed. 2002: 98-342	245
Moseng/Opsahl/Pettersen/Sandmo: <i>Norsk historie I, 750-1537</i> , Tano 1999: 11-403	392
Moseng/Opsahl/Pettersen/Sandmo: <i>Norsk historie II, 1537-1814</i> , Univ. 2003: 11-311 og 326-363	<u>337</u>

Samlet sidetall ca. 1675

HIST1505: Innføring i historisk teori og metode

Emneansvarlig: Ingar Kaldal

Emnet gir en innføring i hvordan kunnskap om fortida blir til. Spørsmålene om historieskrivingens utvikling og om hvordan historie har blitt forstått, framstilt og brukt inngår i emnet, som er en obligatorisk del av bachelorutdanningen i historie. En viktig arbeidsmåte vil være lesing og tolking av tekster om fortida fra ulike perioder og av ulik karakter.

Pensum	antall sider
Bøker	
Ingar Kaldal. <i>Historisk forskning, forståing og forteljing</i> . Oslo 2003	173
William Kelleher Storey. <i>Writing History. A guide for students</i> . Oxford University Press 1999	110
Ingar Kaldal. <i>Frå sosialhistorie til nyare kulturhistorie</i> . Oslo 2002	115

I kompendium

Jens Arup Seip. Fra embedsmannsstat til ettpartistat. I Jens Arup Seip (red.). <i>Fra embedsmannsstat til ettpartistat og andre essays</i> . Oslo 1963: 7-42	35
Edvard Bull. Fra bøndernes og husmennenes samfunn til den organiserte kapitalisme. I Ottar Dahl m.fl. (red.). <i>Makt og motiv: et festskrift til Jens Arup Seip 1905 - 11. oktober – 1975</i> . Oslo 1975: 225-264	40
Ernst Sars. Historisk indledning til Grundloven. I Ernst Sars. <i>Samlede værker. Tredie bind</i> . Kristiania og Kjøbenhavn 1912: 430-445, 450-451, 484-493, 522-525 og 541-549	35
Marc Bloch. 'Indledning' og 'Historien, mennesket og tiden'. I Marc Bloch. <i>Forsvar for historien eller Historikerens Håndværk</i> . Kjøbenhavn 1964: 15-41	26

Historisk materiale og kjelder - som vil bli trekt inn i førelesingane og gjort til tema for oppgåveskriving og gruppeundervisning (det vil bli distribuert ei liste over denne delen av pensumet ved semesterstart - i stor grad vil det dreie seg om kjelder og tekstar som kan hentast gratis frå nettet, eller som er lett tilgjengeleg på andre måtar).

200
Til sammen 734

Arbeidsoppgåver for emnet og nettadressar til kjeldesamlingar, arkiv og anna historisk materiale som det er viktig å sette seg inn i, vil bli lagt ut den nettsida som er laga for læreboka *Historisk forskning, forståing og forteljing*. Her er adressa:

<http://www.hf.ntnu.no/hist/ingar/HistFort/Oversikt.html>

HIST2115: Røtter til vår sivilisasjon - Fra Romerriket til høymiddelalder

Emneansvarlig: Jan Frode Hatlen

Fordypningsemnet tar sikte på å belyse lange og basale utviklingslinjer i våre europeiske og nordiske samfunn. Et sentralt perspektiv i utviklingen vil være spørsmålet om brudd eller kontinuitet. Historisk forskning understreker nå mer en kontinuitet fra antikk til middelalder. Et viktig perspektiv vil også være kulturpåvirkning «fra sentrum til periferi», dvs. fra middelhavsområdet til Nord-Europa og Norge. Vi skal skissere et politisk, et religiøst-kulturelt og et økonomisk-sosialt lengdeperspektiv. Et viktig tema blir hvordan det kristne Europas identitet blir dannet versus det islamske Asia-Afrika.

Pensum (* = kompendium)	Antall sider
Colin Wells: <i>The Roman Empire</i> , Fontana History of the Ancient World – paperback 1992	271
Peter Brown: <i>The World of Late Antiquity</i> , Library of World Civilization – paperback	203
Julia M. H. Smith, <i>Europe after Rome. A New Cultural History 500-1000</i> , Oxford University Press 2005	298

Kompendium:

Fra Peter Brown, *The Rise of Western Christendom*, 2nd edition, Blackwell Publishing 2003: “Introduction” (s. 1-34)

Fra Leslie Webster and Michelle Brown (ed.) *Transformation of the Roman World AD 400-900*, Berkley 1997:

Evangelos Chrysos: “The Empire in East and West” (s. 9-18)

Javier Arce: “Otium et negotium: the great estates, 4th – 7th century” (s. 19-33)

Walter Pohl: “The barbarian successor states” (s. 33-47)

Stéphane Lebecq: “Routes of change: Production and distribution in the West (4-700)” (s.67-78)

82

Totalt: 854

HIST2145: Krigere, kloster og katapulter

Emneansvarlig: Leif Inge Petersen

Kurset gir ei innføring i korleis den seinantikke kunnskapsarven filosofi, vitenskap, teknologi og kunnskapsinstitusjonar vart overteken, forvalta og vidareutvikla av dei tre store sivilisasjonane rundt Middelhavet i mellomalderen, og korleis den spreidde seg; først frå Bysants og Perserriket til den islamske verda (ca. 500-900), og seinare frå Bysants og den islamske verda til Vest-Europa (ca. 900-1300). Særleg stor vekt kjem til å liggja på den politiske, økonomiske og sosiale dynamikken bak spreining og vidareutvikling av kunnskapsarven, og korleis Vest-Europa, opphavleg den minst utvikla og urbaniserte delen av det gamle Romerriket, kom til å ta att og på sikt gå forbi dei to andre kulturområda.

Pensum	antall sider
Pamela O. Long: <i>Technology and Society in the Medieval Centuries: Byzantium, Islam, and the West, 500-1300</i> (American Historical Association, 2003)	135
Anders Piltz, <i>Medeltidens lärda värld</i> (Norma bokförlag, 1998), s. 9-132	100
<i>Oxford History of Byzantium</i> , red. Cyril Mango (2002), s. 40-95; 129-229	120
Bernard F. Reilly, <i>The Medieval Spains</i> (Cambridge, 1993), s. 51-159	108

I kompendium:

<i>Cambridge history of Iran vol. 3 del 1</i> , s. 153-177; 559-592	ca. 57
Reynolds & Wilson, <i>Scribes and Scholars</i> , s. 51-121	ca. 70
Ira Lapidus, <i>A History of Islamic Societies</i> , s. 31-146; 283-94; 299-319	ca. 135
<i>The Age of Justinian</i> , s. 316-336; 355-370; 510-527	<u>ca. 60</u>
I alt	785

(Noko av kompendiestoffet kan erstattast med artiklar tilgjengelig via bibsys' internettressursar. Dette blir informert av forelesar.)

HIST 2410: Økonomisk historie: Globaliseringens politiske økonomi

Emneansvarlig: Pål Sandvik

Emnet presenterer hovedtrekk i global og norsk økonomisk historie siden industrikapitalismens gjennombrudd. Oversikten innfører i historiske betingelser for økonomisk globalisering, vekst og fordeling. Forståelse etableres ved hjelp av begreper fra politisk økonomi. Norges utvikling presenteres i et internasjonalt og transnasjonalt perspektiv.

Emnet er valgfritt påbygningsemne i bachelorutdanninga i historie og i bachelorprogrammet i samfunnskunnskap.

Pensum	antall sider
A.G. Kenwood & A.L. Lougheed, <i>The growth of the international economy 1820-2000. An introductory text.</i> (Fourth edition eller senere), London & New York: Routledge 1999.	340
Robert O'Brien & Marc Williams, <i>Global Political Economy. Evolution and Dynamics</i> , London & New York: Palgrave Macmillan 2004.	337
Tore Jørgen Hanisch, Espen Søylen & Gunhild Ecklund, <i>Norsk økonomisk politikk i det 20. århundre. Verdivalg i en åpen økonomi</i> , Kristiansand: Høyskoleforlaget 1999	362
Amdam, Gran, Hansen, Sogner, <i>Markedsøkonomiens utvikling</i> , 2. utgave, Oslo 2005: 12-365	254
Francis Sejersted, <i>Demokratisk kapitalisme</i> , Universitetsforlaget 1993: 1-208	<u>208</u>

Til sammen: 1501

HIST2515: Introduksjon til teknologihistorie

Emneansvarlig: Håkon W. Andersen

Hva er forskjellen mellom kunst og teknologi? Har mennesket skapt sin teknologi eller er det omvendt: er det teknologien som har skapt oss? Skaper moderne teknologi kulturell likhet eller er det tvert i mot: skaper den et mangfold? Hvilke historiske erfaringer har vi med teknologi og miljø: skaper teknologien økologiske katastrofer eller har den tvert i mot løst ressurskriser? Har ny teknologi skapt nye arbeidsplasser eller fjernet de som fantes - på 1700-tallet og i dag? Har vår evne til ødeleggelse (eks: krigsteknologien) overgått vår evne til å skape mer (mat, klær, hus, arbeid)? Disse, og en rekke andre spørsmål som dreier seg om teknologi forstått som langsiktig historisk prosess, vil bli behandlet i kurset. Tidsperspektivet vårt er fra Leonardo da Vinci til Internett for å sitere en av våre aktuelle boktitler, eller fra renessansen til det senmoderne samfunn.

Pensum baserer seg på fire hovedbøker:

	antall sider
Misa, Thomas J.: <i>Leonardo to the internet. Technology & Culture from the Renaissance to the Present</i> , Baltimore: Johns Hopkins Univ. Press 2004. Kap. 1-9, side 1-276.	ca. 260
Sundin, Bosse: <i>Den kupade handen. Människan och tekniken</i> , Stockholm. Carlsson Bokförlag 1991. Kap. 5-13, side 90-321.	ca. 200
Andersen, Håkon W. m.fl.: <i>Fabrikken</i> , Oslo: Spartacus/ Scandinavian Academic Press, 2004. Kap 2,3,4,5 (s.48-145); kap 8 (s. 224-237); kap 11,12,13 (s.270-332); kap18,19 (s.416-459); kap 21,22,23,24 og 25 (s 485-607).	<u>ca. 300</u>
Sum	ca 760

HIST2605: Norsk nasjonalbygging i internasjonal kontekst

Emneansvarlig: Anders Kirkhusmo

Emnet dreier seg om nasjonsbygging, oppkomsten av nasjonalisme og dannelsen av nasjonalstaten sett i et internasjonalt perspektiv. Norge utgjør et tyngdepunkt, men utviklingen i vårt land var ikke unik. Emnet tar sikte på å se dannelsen av nasjonalstaten Norge i et internasjonalt komparativt perspektiv og tar sikte på å drøfte noen begreper og gir eks. på andre former for nasjonalisme.

Artikler og utdrag av bøker er samlet i et kompendium, her merket med stjerne.

Pensum (*kompendium)	sider
Innføring i teorier og begreper	
Øivind Østerud, <i>Nasjonenes selvbestemmelsesrett</i> , Oslo 1984: 9-137 (Begreper drøftes også hos også i Baycroft og Mønnesland, se nedenfor)	129
Om det nasjonale i Europa med eks. fra Italia, Tyskland og Serbia/Jugoslavia	
Timothy Baycroft, <i>Nationalism in Europe 1789-1945</i> , Cambridge Perspectives in History, Cambridge University Press 1998	85
*Lars-Arne Nordborg: <i>Det streke Europa 1815-1870</i> . B. 11 i Aschehougs Verdenshistorie, Oslo 1986: 226-264	25
Svein Mønnesland: <i>Før Jugoslavia, og etter</i> . 4. utgave 1999: 14-60, 89-109 og 152-205 Ny utgave under trykking. (Hvis den ikke foreligger til høsten, vil et utdrag bli trykket opp med, noe forfatteren har gitt tillatelse til)	122
Norge	
Øystein Sørensen (red): <i>Jakten På Det Norske. Perspektiv på utviklingen av en norsk nasjonal identitet på 1800-tallet</i> , Oslo 1998: 11-74, 112-205, 248-285, 357-383	175
*Per Fuglum, <i>Unionen rakner</i> , i bind 12 i Knut Mykland (red): <i>Norge i støpeskjeen 1814-1920, Norges historie</i> , Cappelen 1974: 75-130	34
Etnonasjonalisme og et utenomeuropeisk eksempel	
Stefan Wolffe: <i>Ethic Conflict in a global perspective</i> . Oxford 2006: 1-88 og 155-207	141.
*Daniel Heradstveit: <i>Etnisk nasjonalisme. I Alf Grannes og Daniel Heradstveit. Folkegrupper og konflikter i Kaukasia og Sentral-Asia</i> . 1994: 153- 208	56
Debatt og historiografi:	
*Jens Arup Seip: <i>Fra embetsmannsstat til ettpartistat</i> , Oslo 1964: 67-85	19
* Trond Nordby: <i>Norsk nasjonalisme som historisk problem</i> . Nytt Norsk tidsskrift 1986.	18
* Anders Kirkhusmo: <i>Sosialister og nasjonalister? Det norske arbeiderparti i 1905</i> <i>Arbeiderhistorie. Årbok for Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek</i> , Oslo 2005:	<u>15</u>
Pensum til sammen:	ca.750

AFR2850/AFR6006: Afrikas historie

Emneansvarlig: John K. Osei-Tutu

Emnet gir en oversikt over hovedtrekk i det tropiske Afrikas historie (Afrika sør for Sahara) i perioden fra ca. 1700 og fram til idag. Formålet er å gi innsikt i viktige endringsprosesser i afrikanske samfunn i et lengre, historisk perspektiv. Afrika settes i en global sammenheng, og kontakt og interaksjon med omverdenen står sentralt. Både 'ytre' og 'indre' faktorer trekkes inn i en diskusjon av Afrikas utvikling.

Emnet er valgfritt påbyggingsemne i bachelorutdanninga i historie og obligatorisk del av bachelorprogrammet i afrikastudier.

Pensum	antall sider
Generelt	
R.Oliver and A.Atmore, <i>Africa since 1800</i> , 5th edition, Cambridge 2005: 1-302	302
Paul Nugent, <i>Africa Since Independence</i> , New York, 2004: 1-259 og 326-433	392
Randi Rønning Balsvik, <i>Afrika i eit historiografisk perspektiv</i> , Oslo 2004: 1-131	126
Per Hernæs, <i>Modernizing Ghanaian Fisheries: The Need for 'Social Carriers' of Technology</i> , Oslo 1991:187	<u>187</u>
Tilsammen	1007
 Artikler i kompendium	
Richard Sandbrook, The State and Economic Stagnation in Tropical Africa, <i>World Development</i> 1986, 14, 3: 319-32	23
Jarle Simensen: <i>Norsk utviklingshjelpshistorie 1, 1952-1975: Norge møter den tredje verden</i> , Bergen 2003: s. 21-40; s. 135-170; s. 215-242	80
Jarle Simensen: Fra utforskningen av Afrikas historie, <i>Historisk Tidsskrift</i> , 1970: 312-356	44
John Ilife: <i>Africans: The A history of a continent</i> , Cambridge 2002: Kap. 4 (s. 37-61); kap. 7 (s.127-158); kap. 12 (s. 271-284)	<u>67</u>
Til sammen	224
 Totalt	1221

HIST3105: Innføring i historisk forskning

Emneansvarlig: Aud Tretvik

Emnet er en praksisrettet innføring i historie som forskningsfag for nye mastergradsstudenter, og skal i første hånd tjene som veiledning for studenten i overgangen fra å være konsument og mottaker av historisk kunnskap i form av historiefaglige tekster til selv å bli produsent. Refleksjon rundt egen praksis som tekstprodusent er et sentralt element i faget, som også gir en innføring i hvilke institusjonelle hjelpemidler historikeren kan benytte seg av.

Pensum

antall sider

Eco, Umberto 2002: *Kunsten å skrive en akademisk oppgave*. Hovedoppgave og masteroppgave, Forord ved Thomas Hylland Eriksen. Oslo.

Ca. 280 s.

Everett, Eurus Larry og Inger Furseth 2004: *Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre*. Oslo.

Ca. 170 s.

Marius, Richard & Melvin E. Page 2005: *A Short Guide to Writing About History*. New York.

Ca. 220 s.

HIST3115: Historiefagets teori og metode

Emneansvarlig: Håkon W. Andersen

Emnet er en fordypning i historiefagets teoretiske grunnlag. Stoffet som behandles, vil ha tre hovedinnfallsvinkler: Historieskrivingens historie; teorier om historisk forskning og forståelse; og refleksjoner om fortolkinger og bruk av historien i samfunnet. Pensum vil dels være obligatorisk, dels selvvalgt ut ifra studentens egne faglige interesseområder.

Pensum

antall sider

Michael Bentley: *Modern Historiography*. London: Routledge, 1999 eller senere.

Marc Bloch; *The historian's craft*, Manchester: Manchester U.P.

(Alfred A. Knopf 1954), 1992 eller senere

John Tosh (ed.): *Historians on History*, Harlow: Longman/Pearson , 2000

ca 200

Appleby, J., Hunt, L. og Jacob, M.: *Telling the truth about history*.

New York, Norton, 1994 eller senere: 1-90 og 160- 310

242

Til sammen ca. 745

HIST3265: Det norske monarkiet ca. 1250—1380 i nordisk og europeisk perspektiv

Emneansvarlig: Steinar Imsen

Det norske monarkiet har stått i sentrum for norsk middelalderforskning siden begynnelsen av 1800-tallet. Det gjaldt å bevise at Norge var et rike på like fot med nære og fjernere naboer i Europa, og at det norske riket og nordmennene samtidig var noe for seg selv. Her vil vi stille spørsmål ved tidligere tiders nasjonale, eller endog nasjonalistiske tilnærming til det norske middelaldermonarkiet. Hvor annerledes var det norske kongedømmet og hvor vidt nasjonalt var det norske riket? Her vil det bli fokusert på de geopolitiske, etniske og sosiale, strukturelle og funksjonelle sidene ved det norske kongedømmet, som igjen vil bli vurdert opp mot sammenlignbare riksdannelser i Europa.

Oversiktslitteratur	antall sider
Helle, Knut: <i>Under kongemakt og kirke</i> , Aschehougs norgeshistorie III, 1995: 179-221	43
Imsen, Steinar (s.m. Jørn Sandnes): <i>Avfolkning og union</i> , Cappelen norgeshistorie IV, 1977: 9-73 og 248-312	130
Christensen, Aksel E.: <i>Kalmarunionen og nordisk politikk 1319–1439</i> , København 1980: 11-95	85
Albrectsen, Esben: "Fælleskabet bliver til", <i>Danmark-Norge 1380-1814</i> bd. I, Universitetsforlaget 1997: 29-46	18
Håkon Vs kongedømme	
Schreiner, Johan, "Retterboten av 1308", i <i>Hundre års historisk forskning</i> , 1970: 111-31	21
Lunden, Kåre: "Om Håkon V's skipan 17/6 1308", <i>HT</i> 1971	
Benedictow, Ole Jørgen: "Konge, hird og retterboten av 17. juni 1308", <i>HT</i> 1972	
Holmsen, Andreas: "Var retterboten av 1308 en retterbot?" <i>HT</i> 1970.	
Hamre, Lars: "Litt om og omkring Håkon Vs hirdskipan 17. juni 1308", <i>HT</i> 1993: 6-36	31
Staten og det politiske systemet	
Koht, Halvdan, "Det nye i nordisk historie kringom år 1300", <i>Norske historikere i utvalg</i> III: .341-54	14
Helle, Knut: "Riksmøtenes historiske utvikling", i <i>Konge og gode menn i norsk riksstyring ca. 1150-1319</i> , 1972: 274-311	38
Opsahl, Erik: "Bastard feudalism and sub-vassality", i <i>Collegium Medievale</i> vol. 4 1991/2: 177-215	39
Ingesman, Per et al.: <i>Middelalderens Danmark</i> , København 1999: 64-100 (Anders Bøgh om kongemakten og Karsten Porskrog Rasmussen om Herremenn og konger.)	37
Ryan, Magnus "Rulers and justice, 1200-1500", i <i>The Medieval World</i> , ed. Peter Linehan and Janet Nelson, London 2001: 503-17	15
Imsen, Steinar, <i>Norges nedgang</i> . 2002, s. 23-76	
Rigaudière, Albert: "The theory and practice of government in Western Europe in the fourteenth century", i Jones, Michael (ed.), <i>The new Cambridge Medieval History</i> , vol. VI, Cambridge 2000: 17-42	26

Kildepensum

Bagge, Sverre: *Kongespeilet*, Oslo 2000.

Imsen, Steinar: *Hirdloven til kong Magnus og hans menn*, Oslo 2000.

”Skipan fra kong Håkon Magnusson om tronfølge og formynderstyre”, *Norske
Middelalderdokumenter*: 224-237

14

”Skipan fra kong Håkon Magnusson om hird og tjenestemenn”, *Norske
Middelalderdokumenter*: 246-257

14

HIST3275: Einevelde og opplysning – norsk historie på 1700-talet i europeisk perspektiv

Emneansvarlig: Steinar Supphellen

Pensum er samansett av to typer litteratur. Den eine er ein del generelle artiklar som tek føre seg omgrepa einevelde og opplysning både teoretisk, historiografisk og i forhold til politisk og kulturell utvikling i den aktuelle perioden. Den andre er ei samanhengande framstilling av norsk historie i den aktuelle perioden. Formålet er at teoretiske og generelle tolkingar kan haldast saman med innsikt i praktiske og konkrete forhold.

Pensum	antall sider
<u>Einevelde</u>	
Frå John Miller (ed.): <i>Absolutism in Seventeenth Century Europe</i> , Macmillan 1990	
*John Miller: Introduction: 1- 20	20
*J.H.Burns: The Idea of Absolutism: 21-42	22
Frå H.M.Scott (ed.): <i>Enlightened Absolutism. Reform and Reformers in Later Eighteenth-Century Europe</i> , The Univ. of Michigan press 1990	
*H.M.Scott: Introduction:The Problem of Enlightened Absolutism: 1-35	35
*Derek Beales: Social Forces and Enlightened Policies: 37-53	16
<u>Opplysning</u>	
Roy Porter: <i>The Enlightenment</i> , Palgrave 2001, Second Edition	70
Frå P.Hallberg (ed.): <i>Ljus over landet? Upplysningen som drivkraft i 1700-talets Svenska vetenskap och vitterhet</i> , Gøteborg 2005	
*Tore Frängsmyr: Kom opplysningstiden till Sverige?: 23-35	13
<u>Norsk historie</u>	
Ståle Dyrvik: <i>Truede tvillingriker 1648 -1720</i> , Univ. forlaget 1998: 71-395	324
Ole Feldbæk: <i>Nærhed og adskillelse 1720-1814</i> : 9-307	<u>298</u>
	Samla sidetal ca 800

Artiklar merka med * vil bli gjort tilgjengelege i kopiar.

HIST 3295: Internasjonal økonomisk samtidshistorie

Emneansvarlig: Pål Sandvik

Multinasjonale selskaper har blitt de viktigste drivkrefter i internasjonal økonomi. Hvordan og hvorfor vokste disse selskapene frem? Hva er deres konkurransemessige fortrinn og hvorfor har de hatt slik suksess etter 2. verdenskrig? Selskapene vil analyseres i lys av endringene i internasjonal politisk økonomi. Faget sammenligner også 'business-systemene' i ulike land og studerer forholdet mellom bedrifter, det politiske liv og det sivile samfunn. Hvorfor er amerikanske, tyske og f.eks. sør-koreanske selskaper blitt såvidt forskjellige? Forbindelseslinjene mellom politisk styringsform og forretningsliv vil bli analysert, likeså kritikken mot storselskaper / multinasjonale bedrifter. Fenomener som konsentrasjon av markedsmakt og kartellvirksomhet inngår også i faget.

Pensum	antall sider
Alfred D. Chandler, Franco Amatori and Takashi Hikino (eds.), <i>Big Business and the Wealth of Nations</i> , Cambridge 1999: 3-390, 480-569	478
Alfred D. Chandler og Bruce Mazlish (eds.), <i>Leviathans, Multinational Corporations and the New Global History</i> , Cambridge 2005: 1-135	135
Christos Pitelis and Roger Sugden (eds.), <i>The Nature of the Transnational Firm</i> , Routledge 200: 1-159	<u>159</u>
Til sammen	772

HIST3335: Emner fra Afrikas kolonihistorie

Emneansvarlig: John K. Osei-Tutu

Emnet konsentreres om det tropiske Afrikas kolonihistorie (Afrika sør for Sahara) i perioden fra ca. 1870 og frem til ca.1960. Det legges vekt på kolonitidens spenningsfelt mellom tradisjon og modernitet, på sosio-økonomiske og politiske endringsprosesser, og på samspillet mellom de globale og lokale faktorer som ledet frem mot avkolonisering. Emnet kan ha varierende fokus fra år til år.

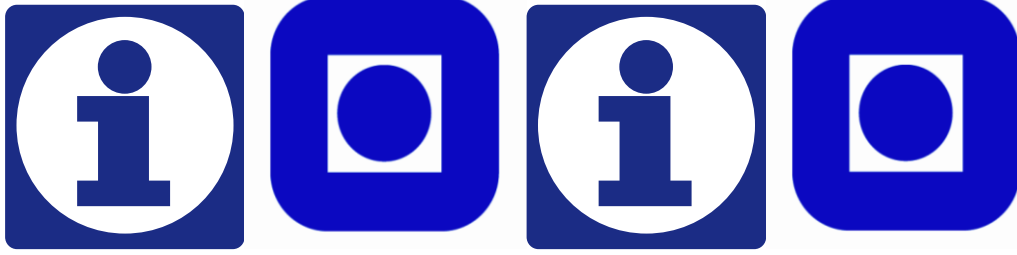
Pensum	antall sider
Birmingham, David, <i>The decolonisation of Africa</i> (Introductions to History), London 1995: 25-91	67
Frederick Cooper, <i>Colonialism in Question: Theory, Knowledge, History</i> , Berkeley 2005: 3-242	240
Frederick Cooper, <i>Decolonization and African Society: The Labor Question in French and British Africa (African Studies)</i> , Cambridge 1996: 1-270	270
Manning, Patrick (1998), <i>Francophone Sub-Saharan Africa, 1880-1995</i> , Cambridge and New York 1998: 1-179	<u>179</u>
Tilsammen	756

Artikler i kompendium

Le Sueur, James D., *The Decolonization Reader*, Routledge, New York and London 2003.

Pensum er konsentrert til:

Frederick Cooper, "Conflict and Connection: Rethinking Colonial African History": 23-40	18
Jean Marie Allman, "The Youngmen and the Porcupine: Class, Nationalism and Asante's Struggle for Self-Determination, 1954-1957: 204-215	12
John Lonsdale, "Maus Maus of the Mind: Making Mau Mau and Remaking Kenya": 269-286	18
Tony Smith, "Patterns in the Transfer of Power: A Comparative Study of French and British Decolonization" in Prosser Gifford, et al., <i>The Transfer of Power in Africa</i> , Yale 1982: 87-115	<u>28</u>
Tilsammen	76
Totalt	842

Viktig informasjon!

- Nærmere beskrivelser av opplegget for basisemner, påbyggingsemner og frie emner finnes i **Studiehåndboken** for 2006-2007 og på instituttets internettside: www.hf.ntnu.no/hist/
- Etter at du har startet på studiene er det viktig at du logger deg inn på Studweb og **bekrefter utdanningsplanen**. Dette **MÅ** alle studenter som enten tar årsstudium, BA- eller MA-grad.
- **Studweb**: <http://studweb.ntnu.no/>
- **Utdanningplan**: www.hf.ntnu.no/hf/adm/studier/utdanningsplan

